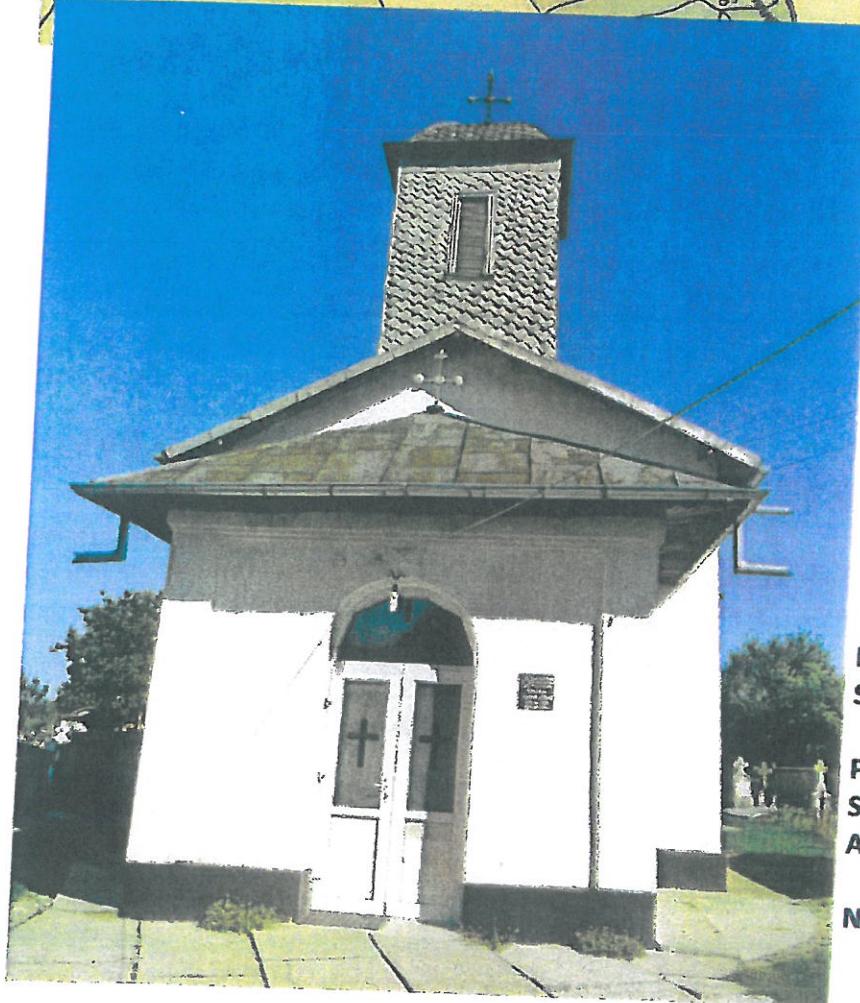
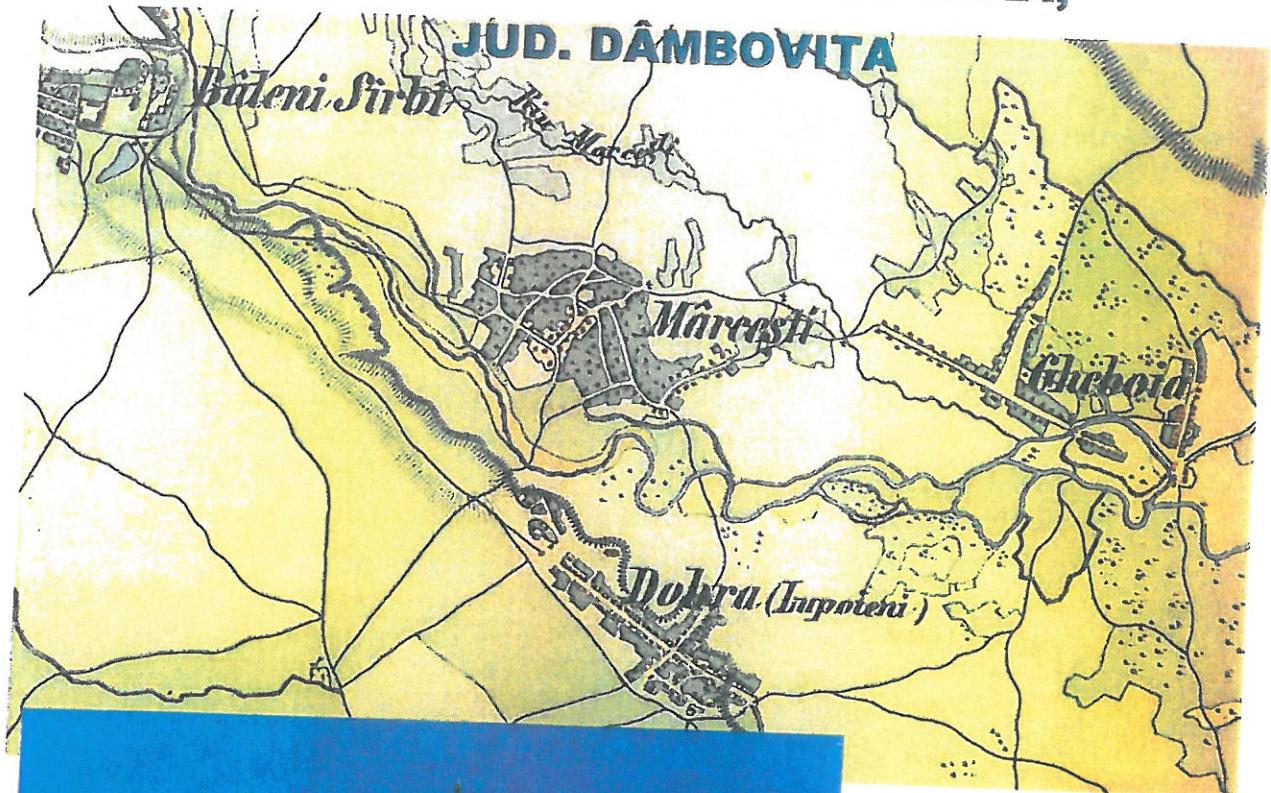

**STUDIU ISTORIC GENERAL
PENTRU P.U.G. COMUNA DOBRA,
JUD. DÂMBOVITA**

PROIECTANT GENERAL:
SC VALTINI SERV SRL

PROIECTANT DE SPECIALITATE:
SC DOCT SRL
ARH. DOINA PETRESCU

NOIEMBRIE 2016
ESTERUL CUI
DIRECTIA JUDETEANĂ
PENTRU CULTURĂ
VITAT SPRE

dr
da

STUDIU ISTORIC GENERAL PENTRU FUNDAMENTARE PUG COMUNA DOBRA

Cuprins:

• I. Notă metodică generală

1. Obiectivele și limitele studiului
2. Descrierea metodei și direcțiilor de cercetare
3. Evidențierea surselor documentare, iconografice, cartografice
4. prezentarea echipei de cercetare
5. prezentarea critică a bibliografiei generale

• II. Analiza dezvoltării teritoriului administrativ și a localităților

1. Istoricul teritoriului administrativ și al localităților componente
2. Evoluția proprietății asupra pământurilor
3. Prezențe arheologice
4. Evoluția statutului administrativ, militar, funcțional
5. Evoluția structurii etnice și religioase
6. Evoluția ocupațiilor populației, ocupații tradiționale persistente
7. evoluția vîtrelor satelor
8. evoluția fondului construit, tipologie și caracteristici

• III. Identificarea valorilor de patrimoniu construit

1. concluzii referitoare la elementele care necesită protecție și la natura acestora

• IV. Definirea și delimitarea zonelor istorice de referință

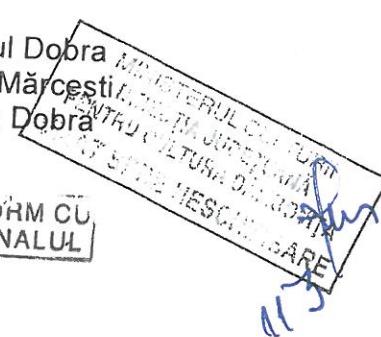
1. Delimitarea zonelor de protecție și propuneri pentru RLU

Anexe – piese scrise:

1. Documente referitoare la satele comunei Dobra, extrase „Tezaurul Documentar la județul Dâmbovița (1418 - 1800)”, Gh. Potra, Muzeul Județean Dâmbovița, 1972 și D.R.H.

PIESE DESENATE

1. Încadrarea în teritoriu
2. Hărți istorice
3. Evoluția istorică a localității
4. Delimitarea zonelor de protecție a monumentelor istorice – satul Dobra
5. Delimitarea zonelor de protecție a monumentelor istorice – sat Mărcesti
6. Delimitarea zonelor de protecție a siturilor arheologic – comuna Dobra

• **NOTA METODICA GENERALA**

I.1. Obiectivele și limitele studiului

Studiul își propune o analiză multicriterială a devenirii istorice a actualei comune Dobra, pentru a putea fundamenta necesitatea protecției zonele, gradul de protecție și întinderea zonelor protejate. Studiul s-a limitat la sursele menționate mai jos și la o atență cercetare a terenului, rămânând ca, la următoare refaceri ale acestuia să fie detaliate acele perioade asupra cărora informațiile găsite de noi au fost mai puțin satisfăcătoare.

I.2. Descrierea direcțiilor și metodei de cercetare

Criteriile după care s-a făcut această analiză sunt următoarele:

- Cadrul natural – relieful, vegetația, zone calamitate, zone naturale protejate, relația sit - configurație urbană;
- Încadrarea în teritoriu – căi de comunicație, echipare edilitară, limita intravilanului, zonare funcțională, disfuncționalități, dotări;
- Organizarea funcțională: funcțiuni tradiționale, programe actuale, centre de interes;
- Valoarea istorică: date semnificative privind constituirea localităților, evoluția în timp, densitatea elementelor de patrimoniu, țesutul urban, valori locale, toponimie, date bibliografice semnificative, legături istorice cu așezări învecinate;
- Valoare urbanistică: relații cu situl, relații în localitate, evoluția zonificării funcționale, regimul de proprietate, parcelar, rețele stradale, volume construite, regimuri de înălțime, dominante, aliniamente, poli de interes, reprezentativitate;
- Valoare arhitecturală: încadrare stilistică, valoare estetică, compozиții volumetrice și spațiale, sisteme constructive, materiale, finisaje.
- Vizualitate: câmp vizual, puncte de belvedere;
- Valoare socio-afectivă: atașamentul populației la zonă, conștiința prestigiului local.

I.3. Evidențierea surselor documentare, iconografice, cartografice

Josephinische Landesaufnahme, denumită și „Prima ridicare topografică”, 1764 – 1785
Harta austriacă Specht 1790 – 1791

Franziseische Landesaufnahme, „A doua ridicare topografică”, 1806-1869

Franzisco-Josephinische Landesaufnahme, „A treia ridicare topografică”, 1869-1887
Harta militară - 1954

I.4. Prezentarea echipei de cercetare

Din echipa de cercetare au făcut parte: arh. Doina Petrescu, specialist monumente istorice, arh. Andrei Vasile.

I.5. Prezentarea critică a bibliografiei generale

Au fost studiate următoarele surse bibliografice:

- Neagu Tudose Ion – Monografia comunei Dobra - nepublicată
- I.C. Filliti, Catagrafia oficială de toți boierii Țării Românești, Buc. 1892
- Catagrafia 1810

**Actualizare PUG și RLU Comuna Dobra, jud. Dâmbovița –
Studiu istoric general pentru fundamentare PUG**

- Dicționarul geografic al Județului Dâmbovița, D.P. Condurățeanu, București, 1890,
 - Dicționarul Istoric al Județului Dâmbovița, Târgoviște 1983
 - Repertoriul arheologic al județului Dâmbovița, vol. I, Târgoviște, 2001
 - Octav George Lecca, Familiile boierești române, Ed. Muzeul Literaturii Române, 1999
 - Mihai Dim. Sturdza, Familiile boierești din Moldova și Țara Românească, vol. I și II, ed. Simetria, 2004
 - Nicolae Iorga, Studii și documente, vol. XIV
 - Călători străini despre țările române, vol. VI, partea I, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1976
 - Anuarul Socec, 1925
 - Dâmbovița – localități și monumente, M. Oproiu, H. Moțoc, M. Curculescu, ed. Transversal, 2006, pg. 140 –
 - Constantin C. Giurescu, Istoria Românilor, ed. BIC ALL, 2007
 - „Tezaurul Documentar la județul Dâmbovița (1418 - 1800)”, Gh. Potra, Muzeul Județean Dâmbovița, 1972
- Materialele studiate cuprind informații generale pentru toate zonele de interes ale studiului.

• **II. ANALIZA DEZVOLTARII TERITORIULUI ADMINISTRATIV SI A LOCALITATILOR**

II.1. Istoricul teritoriului administrativ și al localităților componente

Atestări documentare¹

Dobra (Lupoiana, Dobrile) – 22 mai 1747

Mărcești (Mircești) – 13 septembrie 1504 / 30 octombrie 1577²

Mărcești este satul cel mai vechi al comunei și unul din satele vechi ale județului Dâmbovița.

Având urme de locuire continuă din epoca daco-romană și mileniul I, satul a traversat perioada medievală în directă legătură cu moșiile puternicei familiei a Bălenilor, a căror curte se afla nu departe, spre nord-vest.

La sfârșitul secolului al XVII-lea, marele ban Udrea Băleanu, unul din oamenii de încredere ai lui Mihai Viteazul, plecând în lupta contra lui Hafiz-Paşa, în 1598, lăsă scris un testament, redactat în limba română, în care spune, printre altele: "... Să se știe că las eu, Udrea, frățane-meu Badii: Maxinul tot și Negresca și Măceștii (Mărceștii) și viile toate de la Pripor și Bălenii; și am lăsat soru-meă Grăjdani, Leurdenii cu mori cu tot și Stâlpennii partea mea toată; iar mănăstirii Panaghii i-am lăsat Lupșanul tot și lunga și Toate le-am lăsat mănăstirii cu mare belstem, și cine va călca acestea să fie blestemat de domnul Christos. August 21 văleat 7106. Udre veliki armăș"³

¹ Conform M. Oproiu, H. Moțoc, M. Curculescu – Dâmbovița, Localități și monumente, Ed. Transversal, Târgoviște 2006, pg. 103

² În Dicționarul istoric al județului Dâmbovița este amintită ca dată de atestare 13 septembrie 1504, documentul prin care Radu cel Mare întărește stolnicului Radu și fratelui său, Badea, părți din satele Fintesti, Mircești (denumire folosită pentru Mărcești) și Petrești, pg. 112

³ Octav-George Leca, Familiile boierești române, pg. 69

CONFORM GL
ORIGINALUL

Dam
NB

Actualizare PUG și RLU Comuna Dobra, jud. Dâmbovița – Studiu istoric general pentru fundamentare PUG

După moartea banului Udrea, survenită câțiva ani mai târziu, în 1601, un alt document atestă trecerea Mărceștilor în proprietatea mănăstirii Panaghia, tot prin dorința fostului proprietar, care era ctitorul mănăstirii.⁴

Ulterior, satul ajunge în proprietatea mănăstirii Nucet (mănăstirea Panaghia devine, la 1692, metoh al mănăstirii Nucet), până la 1863, când vor fi secularizate averile mănăstirești.

În documente de hotărnicie a satului este menționat Drumul Mocanilor, un important drum de transhumanță pe care se coborau turmele din munți și treceau la iernat spre băltile din est, de pe Ialomița și spre Dunăre.

Dobra, la jumătatea sec. al XVIII-lea, când începe să apară în documente, era numită Lupoiana. Denumirea venea de la Matei Lupoianu, vechil al marelui logofăt Grigore Băleanu, care administra moșia Mărcești. Acesta își ridică "un rând de case" la marginea satului numit Pâslari (partea vestică a satului de azi Dobra) și ridică și prima biserică a satului, din lemn (pe locul unde astăzi se află biserică de zid a satului).

Partea de est a actualului sat se va coagula în jurul unui han construit de Dobra (născută Catargiu și fosta soție a lui Iancu Ghica, recăsătorită – după moartea acestuia, cu Matei Lupoianu), satul luând numele fondatoarei. Locuitorii erau veniți de pe moșia Gheboiaia, din cătunele Odăieni și Levinti.⁵

O siliște veche, în locul numit "Leși" a fost descoperită arheologic, cu datare posibilă între sec. XVII – XIX, ea apărând și pe harta Specht, la 1790, sub forma unei grupări de case pe malul drept al Ialomiței, la sud de Lupoiana.

II.2. Evoluția proprietății asupra pământurilor

Proprietatea mănăstirească: a fost principala formă de proprietate la începutul sec. al XVII-lea, când avea stăpânire la Mărcești mănăstirea Panaghia, de lângă Târgoviște, pentru ca, la jumătatea secolului următor, satul să ajungă în proprietatea mănăstirii Nucet.

Proprietatea boierească:

La Mărcești, mareea proprietate boierească a fost prezentă de timpuriu, principalii stăpânitori fiind familia Băleanu, a căror curte domnească se află în imediata vecinătate.

La Dobra cei mai mari proprietari au fost familia Lupoianu (satul Dobra s-a numit la început Lupoianca) chiar numele de Dobra vine de la numele soției lui Matei Lupoianu (fostă soție lui Iancu Ghica și născută Catargiu).

Alte familii boierești cu proprietăți în zonă au fost Cantacuzinii (Grigorie Cantacuzino era proprietar al moșiei Băleni și, parțial, Dobra), familia Calimachi.

II.3. Prezențe arheologice

Zonă de câmpie, bogat udată de ape, oferind un bun areal de viețuire, a fost populată din cele mai vechi timpuri. Descoperirile arheologice de pe teritoriul comunei atestă atraktivitatea zonei, începând din perioada romană și până în sfârșitul evului mediu.

Descoperirile arheologice din comuna Dobra, prezentate în Repertoriul arheologic al Județului Dâmbovița sunt următoarele:

1. SATUL DOBRA

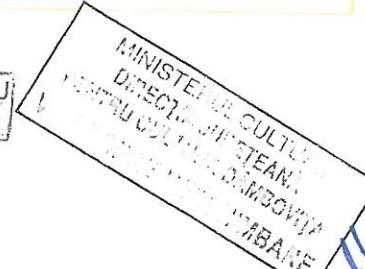
Informații despre SIT

Localizează pe harta României

⁴ Vezi anexa Documente

⁵ Neagu Tudose Ion, Monografia Dobra

CONFORM CU
ORIGINALUL

**Actualizare PUG și RLU Comuna Dobra, jud. Dâmbovița –
Studiu istoric general pentru fundamentare PUG**

Cod RAN	67309.04
Cod LMI (Lista Monumentelor Istorice)	DB-I-s-B-17□33
Nume	Situl arheologic de la Dobra - Leși
Județ	Dâmbovița
Unitate administrativă	Dobra
Localitate	Dobra
Punct	Leși
Reper	la 0,5 km SE de localitate, pe malul stâng al râului Ialomița
Categorie	locuire civilă
Tip	așezare
Data ultimei modificări a fișei	11.2.2010

Descoperiri în cadrul sitului:

Categorie/ Tip	Epoca (Datare)	Cultura/ Faza culturală	Descriere/ Observații	Cod LMI
Așezare	Epoaca bronzului	neprecizată		DB-I-m-B-17033.02
Așezare	Epoca medievală târzie (sec. XVII - XIX)	neprecizată		DB-I-m-B-17033.01

Bibliografie

1. DMAȘI, Proiectul Listei Monumentelor Istorice, 1991 [Proiect LMI] (sursa fișei de sit)
2. Lista Monumentelor Istorice, MO nr. 646 bis/16/07/2004, Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004, vol. II, București, 2004, p.1059, poz. 198, 199, 200 [Ordin MCC] (sursa fișei de sit)
3. Olteanu, Gheorghe, Repertoriul arheologic al județului Dâmbovița, I, Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2002, 114 [Repertoriu]

Informații despre SIT	Localizează pe harta României
Cod RAN	67309.01
Cod LMI (Lista Monumentelor Istorice)	DB-I-s-B-170□0
Nume	Necropola hallstattiană de la Dobra - Fântâna
Județ	Dâmbovița
Unitate administrativă	Dobra
Localitate	Dobra
Punct	Fântâna
Reper	la 1,5 km SE de localitate, pe marginea de NE a DJ 711
Categorie	descoperire funerară
Tip	necropolă tumulară
Data ultimei modificări a fișei	19.1.2010

Descoperiri în cadrul sitului:

Categorie/ Tip	Epoca (Datare)	Cultura/ Faza culturală	Descriere/ Observații	Cod LMI
Necropolă	Hallstatt	neprecizată		

**Actualizare PUG și RLU Comuna Dobra, jud. Dâmbovița –
Studiul istoric general pentru fundamentare PUG**

tumulară

Bibliografie

1. DMASI, Proiectul Listei Monumentelor Istorice, 1991 [Proiect LMI] (sursa fișei de sit)
2. Lista Monumentelor Istorice, MO nr. 646 bis/16/07/2004, Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004, vol. II, București, 2004, p.1059, poz. 191 [Ordin MCC] (sursa fișei de sit)
3. Olteanu, Gheorghe, Repertoriul arheologic al județului Dâmbovița, I, Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2002, 116 [Repertoriu]

Informații despre SIT		Localizează pe harta României
Cod RAN		□7309□03
Cod LMI (Lista Monumentelor Istorice)		DB-I-s-B-17032
Nume		Situl arheologic de la Dobra - La capul satului
Județ		Dâmbovița
Unitate administrativă		Dobra
Localitate		Dobra
Punct		La capul satului
Reper		De co□a 173,6, la 500 m S de sat
Categorie		locuire civilă
Tip		așezare
Data ultimei modificări a fișei		19.1.2010

Descoperiri în cadrul sitului:

Categorie/ Tip	Epoca (Datare)	Cultura/ Faza culturală	Descriere/ Observații	Cod LMI
Așezare	Epoc□ bro□zulu□ mijlociu	Tei		DB-I-m-B-17032.02
Așezare	Epoca migrațiilor (sec. IV)			DB-I-m-B-17032.01

Bibliografie

1. DMASI, Proiectul Listei Monumentelor Istorice, 1991 [Proiect LMI] (sursa fișei de sit)
2. Lista Monumentelor Istorice, MO nr. 646 bis/16/07/2004, Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004, vol. II, București, 2004, p.1059, poz. 195, 196, 197 [Ordin MCC] (sursa fișei de sit)
3. Olteanu, Gheorghe, Repertoriul arheologic al județului Dâmbovița, I, Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2002, 114 [Repertoriu]

Informații despre SIT		Localizează pe harta României
Cod RAN		67309.02
Cod LMI (Lista Monumentelor Istorice)		DB-I-s-B-17□31
Nume		Situl arheologic de l□ Dob□a -I□vorul Crevedia
Județ		Dâmbovița
Unitate administrativă		Dobra
Localitate		Dobra
Punct		Izvorul Crevedia
Reper		la 1 km SV de localitate, pe terasa dreaptă a

lun
18

**Actualizare PUG si RLU Comuna Dobra, jud. Dâmbovița –
Studiu istoric general pentru fundamentare PUG**

Forma de relief	pârâului
Categorie	terasă
Tip	locuire civilă
Data ultimei modificări a fișei	așezare 19.1.2010

Descoperiri în cadrul sitului:

Categorie/ Tip	Epoca (Datare)	Cultura/ Faza culturală	Descriere/ Observații	Cod LMI
Așezare	Epoca bronzului	neprecizată		DB-I-m-B- 17031.02
Așezare	Epoca migrațiilor (sec. IV)	neprecizată		D□-I-m□B- 17031.01

Bibliografie

1. DMASI, Proiectul Listei Monumentelor Istorice, 1991 [Proiect LMI] (sursa fișei de sit)
2. Lista Monumentelor Istorice, MO nr. 646 bis/16/07/2004, Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004, vol. II, București, 2004, p.1059, poz. 192, 193, 194 [Ordin MCC] (sursa fișei de sit)
3. Olteanu, Gheorghe, Repertoriul arheologic al județului Dâmbovița, I, Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2002, 114 [Repertoriu]

2. SATUL MĂRCEȘTI

Informații despre SIT	Localizează pe harta României
Cod RAN	67318.01
Cod LMI (Lista Monumentelor Istorice)	DB-I-s-□-17073
Nume	Așezarea din epoca migrațiilor de la Mărcești - Pădurea Mărcești
Județ	Dâmbovița
Unitate administrativă	Dobra
Localitate	Mărcești
Punct	Pădurea Mărcești
Reper	la 2 km NE de sat, între pârâul Piscov la V și pădure la E
Categorie	locuire civilă
Tip	așezare
Data ultimei modificări a fișei	11.2.2010

Descoperiri în cadrul sitului:

Categorie/ Tip	Epoca (Datare)	Cultura/ Faza culturală	Descriere/ Observații	Cod LMI
Așezare	Epoca migrațiilor (sec. neprecizată IV)			

Bibliografie

1. DMASI, Proiectul Listei Monumentelor Istorice, 1991 [Proiect LMI] (sursa fișei de sit)
2. Lista Monumentelor Istorice, MO nr. 646 bis/16/07/2004, Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004, vol. II, București, 2004, p.1059, poz. 192, 193, 194 [Ordin MCC] (sursa fișei de sit)

dm
MGS

**Actualizare PUG și RLU Comuna Dobra, jud. Dâmbovița –
Studiu istoric general pentru fundamentare PUG**

cultelor nr. 2.314/2004, vol. II, București, 2004, p.1066, poz. 275 [Ordin MCC] (sursa fișei de sit)

3. Olteanu, Gheorghe, Repertoriul arheologic al județului Dâmbovița, I, Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2002, 116 [Repertoriu]

II.4. Evoluția statutului administrativ, militar, funcțional, demografic

La 1810, satele aparțineau de Plasa Cornățelu. Este menționat satul Lupoianu cu 33 case și 84 locuitori români și 6 case cu 13 locuitori țigani și satul Mărcești cu 40 case și 156 locuitori români și 2 case cu 9 locuitori țigani.

La 1890, exista comuna Dobra cu 860 de locuitori și comuna Mărcești, cu satul Pâslari având 1231 locuitori, ambele fiind parte a Plășii Ialomița.

În perioada interbelică comuna Dobra, care avea în componență satul Pâslari, aparținea de plasa Bilciurești și avea 1871 locuitori. Comuna Mărcești avea 1486 locuitori, aparținând tot plășii Bilciurești.

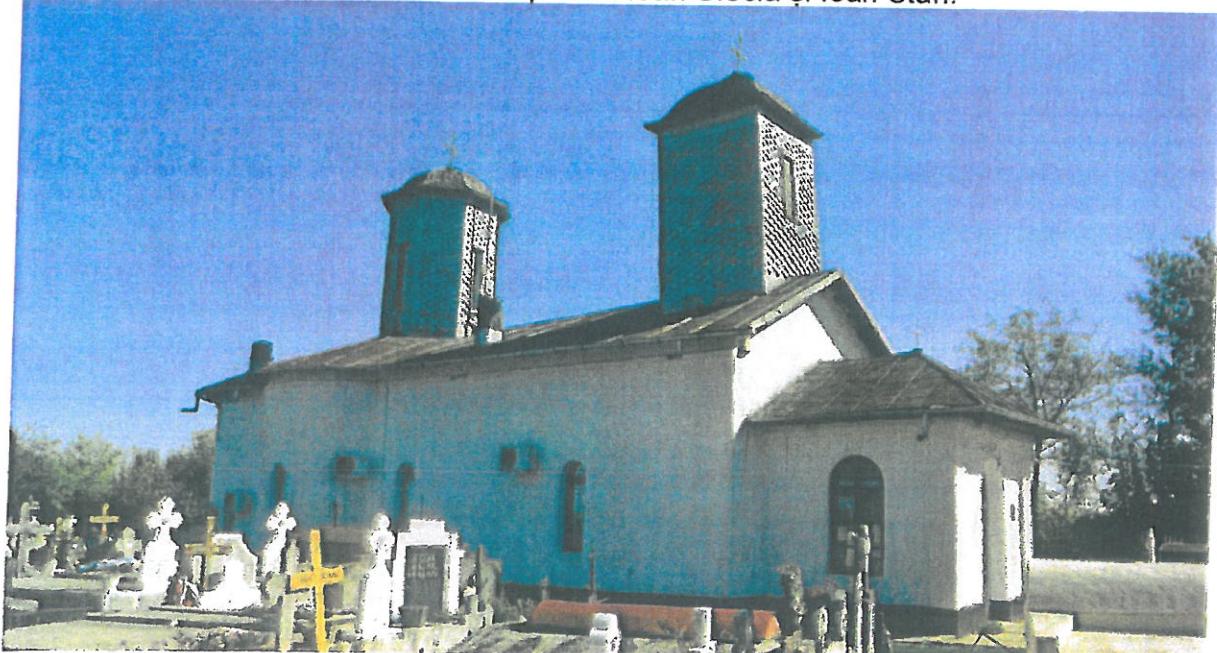
Actuala formulă administrativă datează din 1968.

II.5 Evoluția structurii etnice și religioase

În general, structura de bază a populației a fost și a rămas formată din români de credință creștin – ortodoxă. Există și o minoritate română în satele comunei, constituită istoric, probabil din foștii robi ai familiilor boierești sau de pe moșiile ce aparținuseră mănăstirilor.

Biserica din satul Dobra apare pe A doua ridicare austriacă, la jumătatea sec. al XIX-lea, izolată de sat, pe amplasamentul celei de azi, între vechile sate Pâslari și Lupoianu. Acolo a existat prima biserică a satului, construită de Matei Lupoianu, în apropierea curții sale, la jumătatea secolului al XVIII-lea.

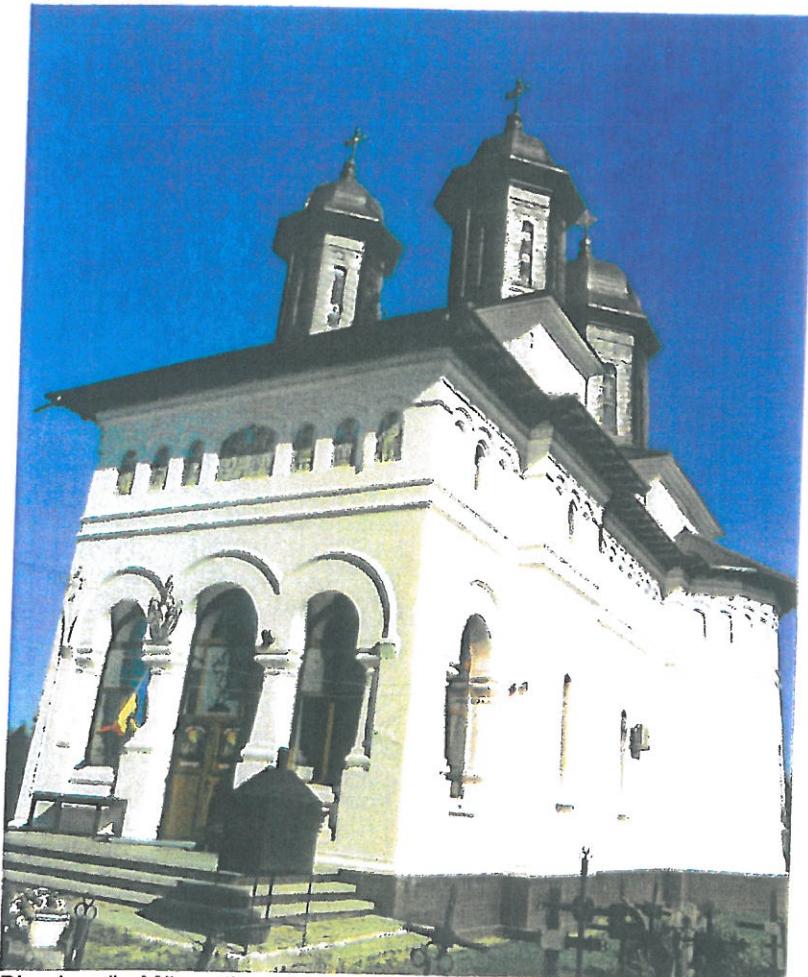
Construcția bisericii actuale a avut loc la 1856, principalii ctitori fiind Dimitrie și Panaiot Ghica. Primul hram pare să fi fost "Sfântul Gheorghe", ulterior adăugându-se și acela al "Sfinților Constantin și Elena". Biserica a fost reparată la 1907 și pictată de către Georgescu Corbu. După cutremurul din 1940, o restaurare are loc între 1955 – 1958 și o repictare în frescă de către pictorii Ioan Sfeclă și Ioan Stan.⁶

Biserica cu Hramul „Sfinții Constantin și Elena” din Dobra

⁶ Informații din Monografia comunei Dobra

Biserica satului Mărcești s-a construit, pe locul uneia mai vechi, începând cu 1913. Fiind întreruptă de derularea primului război mondial, biserică a fost terminată în 1924. A fost realizată de arhitectul Albie Domenico (??) și pictată de Pavel din Râncaciov.⁷ Hramul bisericii este "Buna vestire". Reparații mai importante au fost făcute la 1963, când a fost închis și pridvorul bisericii, iar o ultimă renovare a avut loc în anul 2000.

Biserica din Mărcești

II.6. Evoluția ocupațiilor populației, ocupații tradiționale persistente

Principala activitate a locuitorilor din zonă a fost și este agricultura. Cultura cerealelor și creșterea vitelor, beneficiind de un teren foarte mănos, au dat întotdeauna rezultate foare bune.

Fiind amplasate într-o zonă cu drumuri comerciale importante și multe locuri de târg (la Cornățelu, la Băleni), au crescut aici și centre de meseriași, care au dat și denumirea unor cartiere / cătune: Pâslari, Dogari. Fiind sate așezate pe Drumul Mocanilor, deci în contact permanent cu proprietarii marilor turme aflate în transhumanță, s-au dezvoltat aici meșteșuguri legate de prelucrarea pielilor, cojocăria / cjoacele de Dobra fiind de notorietate în Muntenia.

Olăritul a fost și el foarte mult practicat, existând zone cu lut bun pentru ceramică, în malurile Ialomiței. În afara de vasele de lut, olarii din Dobra și Mărcești

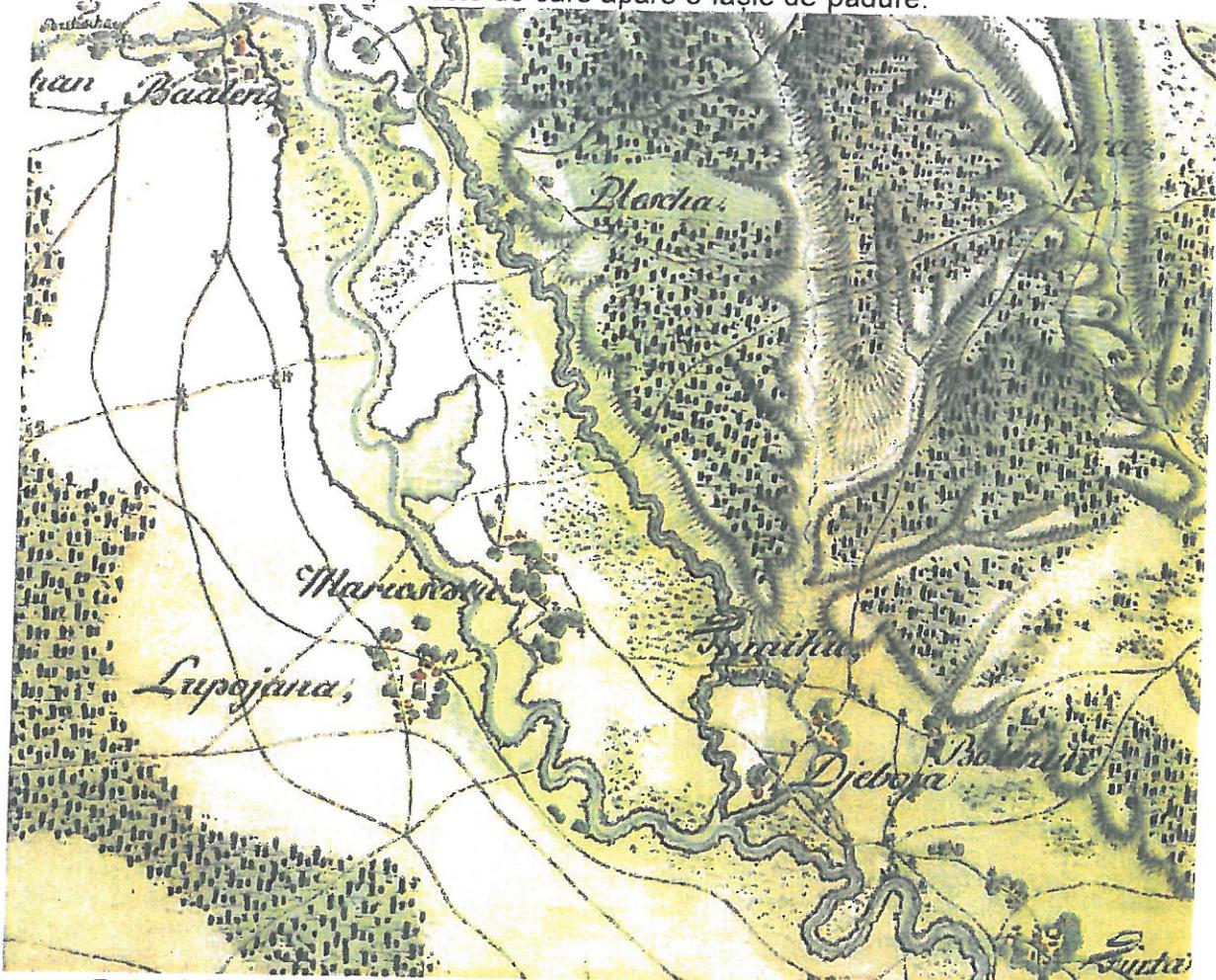
⁷ Monografia comunei Dobra

făceau păpuși din lut, cu rol ritualic: Caloiani, pe care le comercializau la târgurile mari din zonă.

II.7. Evoluția vatrelor satelor

Analiza pe Harta Specht 1790 – Pe harta austriacă de la 1790 situația așezărilor din teritoriul de azi al comunei Dobra este următoarea: arealul în care sunt situate satele e mărginit la nord de albia Ialomiței și la sud de o fâșie de câmpie, străbătută de o rețea de drumuri, dincolo de care apare o fâșie de pădure.

Pe malul stâng al Ialomiței apare satul Mărcești, destul de împrăștiat de-a lungul drumului spre Gheboia și a celui ce trece Ialomița spre Lupoiana. Nu este figurată biserică satului.

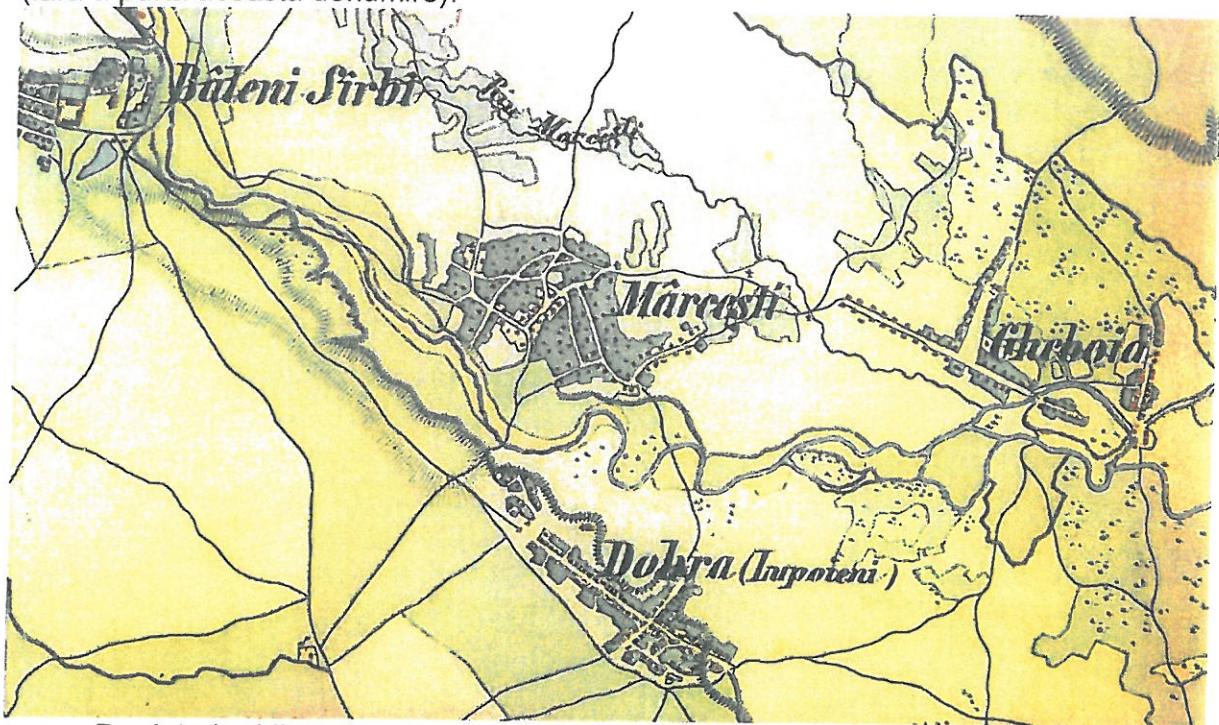
Pe malul drept, mai grupat și având în mijloc biserică, apare satul Lupoiana (partea vestică a satului Dobra de astăzi). Spre sud-est, aproape de firul apei, un pâlc de case pare a fi siliștea satului Leși, înglobată ulterior în viitorul sat Dobra.

Râul Ialomița, cu un curs puternic meandrat, la sud de Lupoiana, generează și o zonă mlăștinoasă între acest sat și siliștea din Leși.

Pe Cea de a doua ridicare austriacă, la jumătatea secolului al XIX-lea, apar satele comunei, cu forma vatrelor actuale. Satul Mărcești s-a mărit mult, fiind acum grupat într-o formă areolară curbă, desfășurată pe un ax est – vest paralel cu Ialomița cu o rețea organică de ulițe.

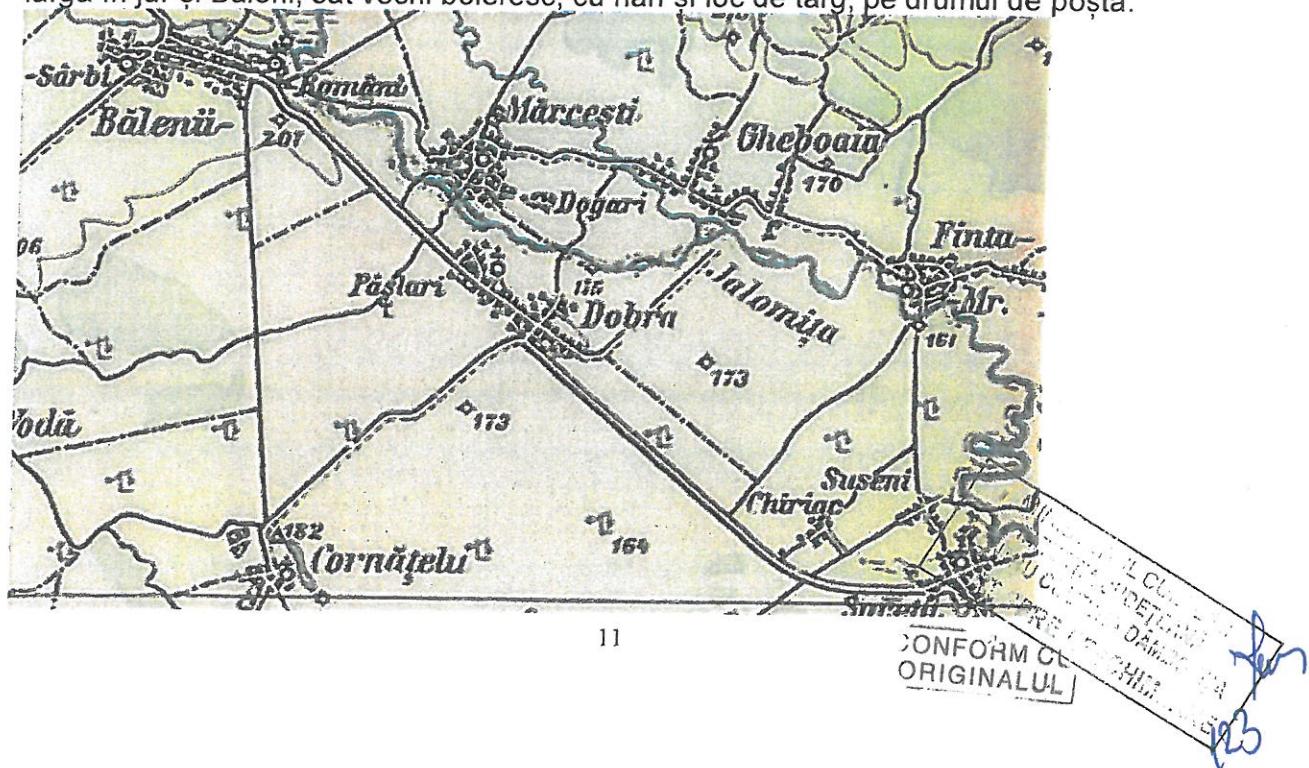
Satul Dobra (Lupoieni) și-a urcat vatra pe cornișă, într-o zonă mai puțin afectată de inundații și s-a dezvoltat mult pe partea de sud-est, pe o rețea de drumuri în cruce, cu formă alungită pe ax paralel cu Ialomița.

Biserica satului este figurată oarecum spre marginea satului, pe cornișa văii, pe amplasamentul pe care se află și astăzi. La limita nordică este figurat cătunul Pâslari (fără a purta această denumire).

Pe A treia ridicare austriacă, publicată la 1910, situația satelor comunei Dobra nu este mult diferită de cea contemporană. La satul Mărcești apare, pe marginea de sud-est, un cătun numit Dogari, iar la Dobra, la extremitatea de nord-vest cătunul Pâslari, în care se află și biserică satului.

Se poate observa rețeaua de drumuri care a favorizat dezvoltarea celor două sate, dar cu precădere a satului Dobra, legat de două comune importante ale județului: Cornățelu cu un faimos târg anual, care aduna comercianți și meșteșugari de pe o rază largă în jur și Băleni, sat vechi boieresc, cu han și loc de târg, pe drumul de poștă.

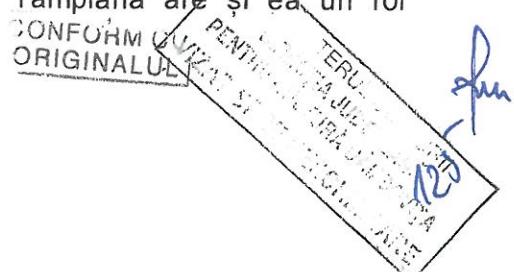
II.8. Evoluția fondului construit, tipologie și caracteristici

- Cel mai vechi model de locuință păstrat, este unul caracteristic zonei de câmpie a Munteniei; este o locuință cu trei încăperi, cu cerdac pe fațada orientată sud și învelitoarea în patru ape cu tablă (învelitorile vechi au fost din paie). Temelia este de cărămidă sau piatră, iar pereteii sunt din paianță, tencuiți și zugrăviți. Albul este culoarea tradițională a peretilor, dar există și case cu peretei colorați (în special în verde) încă de la începutul sec. XX. Se păstrează urme de decorație la stâlpii cerdacului și la fruntrii iar peretei exteriori sunt decorați cu profilaturi de stuc. În axul fațadei principale apare ca element de marcă a intrării, un foisor, pe stâlpi de lemn, sau colonade de cărămidă. Decorul traforat la cerdacurile și foisoarele de lemn este, de asemenea, prezent.

- Un tip hibrid, de plan tradițional țărănesc, cu decor eclectic urban (cu un turnulet de factură romantică în axul intrării și forma arcaturilor de influență neoromânească) și local: se remarcă decorul de stuc aplicat pe lemn sau zidărie, și decorul din lemn fasonat și vopsit la cornișe sau parapetări, la ancadramentele ferestrelor la în plinul pereților. Tânărăria are și ea un rol

**Actualizare PUG și RLU Comuna Dobra, jud. Dâmbovița –
Studiu istoric general pentru fundamentare PUG**

decorativ, în sine, atât prin desenul șprosurilor, cât și prin diverse aplicații cu rol ornamental.

**Actualizare PUG și RLU Comuna Dobra, jud. Dâmbovița –
Studiu istoric general pentru fundamentare PUG**

- Satele comunei Dobra au un fond construit majoritar contemporan din ultimele decenii ale sec. XX, cu o arhitectură care se îndepărtează de formele tradiționale ale locuinței și în care au apărut și excese care denaturează aspectul satelor. E de dorit sugerarea unor modele tradiționale și renunțarea la influențele arhitecturii zonelor urbane sau a celor occidentale: învelitori în două ape, cu fragmentarea acoperișului, culori stridente, volume mari și brutale.

**• III. IDENTIFICAREA VALORILOR DE PATRIMONIU CONSTRUIT,
DEFINIREA ZONELOR DE PROTECȚIE ȘI A ZONELOR PROTEJATE**

În general, satele comunei au păstrat trama stradală în nucleele initiale: vetele istorice ale satelor. Parcelarul a fost îndesit în prima jumătate a sec. XX, și fenomenul continuă în special la drumurile principale. Fondul construit actual nu are o valoare deosebită, dar are o oarecare unitate și este bine integrat în peisajul de câmpie. Vegetația este dominantă, satele reprezentând masive de arbori (majoritatea fructiferi, dar care asigură și răcoarea necesară caselor și curților în verile toride), ridicate peste întinsul ogoarelor din jur.

Din punct de vedere al patrimoniului, acesta este relativ redus dar cu o oarecare diversitate, acoperind zona de situri arheologice de la epoca romană până în evul mediu dar și pe cea a clădirilor monument prin existența bisericilor, a conacelor din istoria modernă a comunei și a unor case cu arhitectură tradițională.

Lista Monumentelor Istorice din 2015 cuprinde pentru Comuna Dobra un număr de 12 poziții, între care 11 arheologice și 1 monument de categorie B.

LMI 2015

189 – DB-I-s-B-17030 – Necropolă tumulară Hallstatt, Dobra, punct Fântâna, la 1,5 km SE de localitate, pe marginea de NE a DJ711

190 – DB-I-s-B-17031 – Situl arheologic de la Dobra, punct Izvorul Crevedia, Dobra, punct Izvorul Crevedia, la 1 km SV de localitate, pe terasa dreaptă a pârâului

191 – DB-I-m-B-17031.01 – așezare, sec. IV p.Chr, Epoca dacă-romană, punct Izvorul Crevedia, Dobra, punct Izvorul Crevedia, la 1 km SV de localitate, pe terasa dreaptă a pârâului

192 – DB-I-m-B-17031.02 – așezare, sec. IV p.Chr, Epoca bronzului, punct Izvorul Crevedia, Dobra, punct Izvorul Crevedia, la 1 km SV de localitate, pe terasa dreaptă a pârâului

193 – DB-I-s-B-17032 – Situl arheologic de la Dobra, punct "La capătul satului", Dobra, la 500 m S de localitate, cota 173,6 m

194 – DB-I-m-B-17032.01 – așezare, sec. IV p.Chr, Epoca dacă-romană, punct "La capătul satului", Dobra, la 500 m S de localitate, cota 173,6 m

195 – DB-I-m-B-17032.02 – așezare, Epoca bronzului, Cultura Tei, punct "La capătul satului", Dobra, la 500 m S de localitate, cota 173,6 m

196 – DB-I-s-B-17033 – Situl arheologic de la Dobra, punct "Leși", la 0,5 km SE de sat, pe malul stâng al râului Ialomița

197 – DB-I-m-B-17033.01 – așezare epoca medievală sec. XVII-XIX, punct "Leși", la 0,5 km SE de sat, pe malul stâng al râului Ialomița

198 – DB-I-m-B-17033.02 – așezare epoca bronzului, punct "Leși", la 0,5 km SE de sat, pe malul stâng al râului Ialomița

273 - DB-I-s-B-17073 - așezare sec. II- III p. C.Hr, epoca romană, sat Mărcești, Pădurea Mărcești, la 2 km NE de sat, între pârâul Pârscov la V și pădure la E

789 - DB-II-m-B-17464 – Biserica Sfinții Constantin și Elena, 1810, rep. 1860 – sat Dobra

**RECOMANDARI PENTRU REGULAMENTUL DE URBANISM AFERENT
PUG**

Zonele de protecție ale monumentelor istorice sunt stabilite astfel:

în satul Dobra –

**ONFORM CU
ORIGINALUL**

**Actualizare PUG si RLU Comuna Dobra, jud. Dâmbovița –
Studiu istoric general pentru fundamentare PUG**

Pentru monumentul: DB-II-m-B-17464 Biserica "Sfintii Constantin și Elena", se instituie Zona de protecție delimitată pe limite cadastrale conf. Planșa 4. Ea cuprinde aproximativ teritoriul vechii curți boierești ridicate de Matei Lupoianu între Pâslari și Lupoiana, din a doua jumătate a sec. al XVIII-lea și clădirile ridicate la sfârșitul sec. XIX și începutul sec. XX.

Sunt permise activități de consolidare, restaurare a bisericii și amenajare a incintei, în condițiile Legii 422/ 2001. Se vor interzice înhumările la distanță mai mică de 20 m față de biserica monument istoric.

Pentru zona de protecție stabilită:

Functiuni admise: locuire și anexele locuinței, mici activități meșteșugărești și comerciale, spații plantate cu rol de agrement, decorative și de protecție, circulație carosabilă și pietonală, rețelele edilitare;

- **Functiuni interzise:** activități industriale și de depozitare, orice activitate poluanantă de tip industrial și agricol, ateliere, depozite de orice tip și dimensiune, construcții provizorii de tip chioșc;

- **Condiționare la autorizare:** aviz D.J.P. Dâmbovița și descărcare de sarcină arheologică;

- Regim maxim de înălțime: P+1, h cornișă maxim – 5,00 m, h maxim coamă - 7,00 m.

- Module volumetrice maxime: 8 x 15

- Pentru păstrarea caracterului zonei, se interzice divizarea parcelelor și se va încuraja păstrarea caracterului "verde", de grădini, pașiști și culturi agricole; se va limita extinderea zonei de locuințe în acest spațiu.

- POT maxim : 30 % ; CUT maxim = 0,6 ; Nr. niv. = 2

- Acoperișurile : în patru ape

- Învelitoare: tablă de zinc sau țiglă ceramică (olane).

- Se recomandă volumetria caracteristică zonei, raportul plin gol specific (a se vedea și repertoriul de modele din prezentul studiu).

- Se interzice utilizarea PVC pentru tâmplărie; se va utiliza tâmplăria din lemn sau lemn stratificat;

- Se interzice utilizarea culorilor stridente; se vor folosi nuanțe pastelate, calde, deschise; de preferat zugrăvirea fațadelor în alb.

Zona de protecție a siturilor arheologice din extravilanele satelor urmează a se realiza o delimitare în coordonate Stereo 70, cu sprijinul specialiștilor CNMCD.

Propuneri pentru RLU / zona de extravilan:

Functiuni admise : culturi agricole care nu depășesc adâncimea de săpare a pământului de 25 – 30 cm și nu necesită deplasarea de utilaj greu; amenajări de semnalizare și punere în valoare a monumentului; cercetarea arheologică.

Functiuni interzise: orice tip de activități care implică construire de clădiri sau anexe;

Interdictie temporara de construire – până la descărcarea de sarcină arheologică a zonei.

În satul Mărcești

Satul nu are monumente istorice clasate, dar păstrează, în special pe partea sa de vest, o zonă în care atât trama stradală – de formă inelară (specifică asezării "pe neamuri"), parcelarul – îndesit spre stradă și rarefiat spre centrul "ocoalelor", cât și fondul construit cu exemplare păstrate ce sunt specifice satului, pot alcătui o zonă definită ca având valoare ambientală și arhitectură tradițională.

Zona, delimitată cadastral conform planșei nr. 5, va fi definită ca UTR separat pentru care se vor impune următoarele reguli de construire:

Atitudinea generală: conservare - se vor limita la maxim construcțiile noi și se vor încuraja reparațiile și lucrările de consolidare, restaurare, întreținere a clădirilor și spațiilor existente, cu materiale și îmn tehnici tradiționale.

- **Funcțiuni admise:** locuire și anexele locuinței, mici activități meșteșugărești și comerciale, spații plantate cu rol de agrement, decorative și de protecție, circulație carosabilă și pietonală, rețele edilitare;
- **Funcțiuni interzise:** activități industriale și de depozitare, orice activitate poluanta de tip industrial și agricol, ateliere, depozite de orice tip și dimensiune, construcții provizorii de tip chioșc;
- Regim maxim de înălțime: P, h cornișă maxim – 3,50 m, h maxim coamă - 5,50 m.
- Module volumetrice maxime: 8 x 15
- Pentru păstrarea caracterului zonei, se interzice modificarea compoziției urbanistice existente, prin comasări de loturi sau subdiviziuni, prin croirea de străzi noi sau spații de parcare ample.
- Se va încuraja păstrarea caracterului "verde", de grădini, curți înierbate (fără spații dalate sau betonate);
- POT maxim : 20 % ; CUT maxim = 0,2 ; Nr. niv. = 1
- Acoperișurile : în patru ape, se admit foișoare cu fronton (acoperire în două ape la foișor); decorul frontonului va fi cu lemn traforat, conform specificului zonei.
- Învelitoare: tablă de zinc sau țiglă ceramică (olane). Este interzisă utilizarea tablei profilate, a azbocimentului sau a țiglelor bituminoase. Sunt interzise învelitorile în culori atipice: albastru, verde, roșu intens.
- Se recomandă volumetria caracteristică zonei, raportul plin gol specific (a se vedea și repertoriul de modele din prezentul studiu).
- Se interzice utilizarea PVC pentru tâmplărie; se va utiliza tâmplăria din lemn sau lemn stratificat;
- Se interzice utilizarea culorilor stridente; se vor folosi nuanțe pastelate, calde, deschise; de preferat zugrăvirea fațadelor în alb.
- Vor fi protejate / restaurate toate elementele de patrimoniu minor: fântâni, troițe, cruci de piatră.
- Împrejmuirile vor fi din lemn, semitransparente, cu înălțime maximă 1,20 m.
- Se interzice folosirea materialelor plastice, a betonului sau a tablei la împrejmui.

Întocmit,
Arh. Doina Petrescu

18

INFORM CU
ORIGINALUL

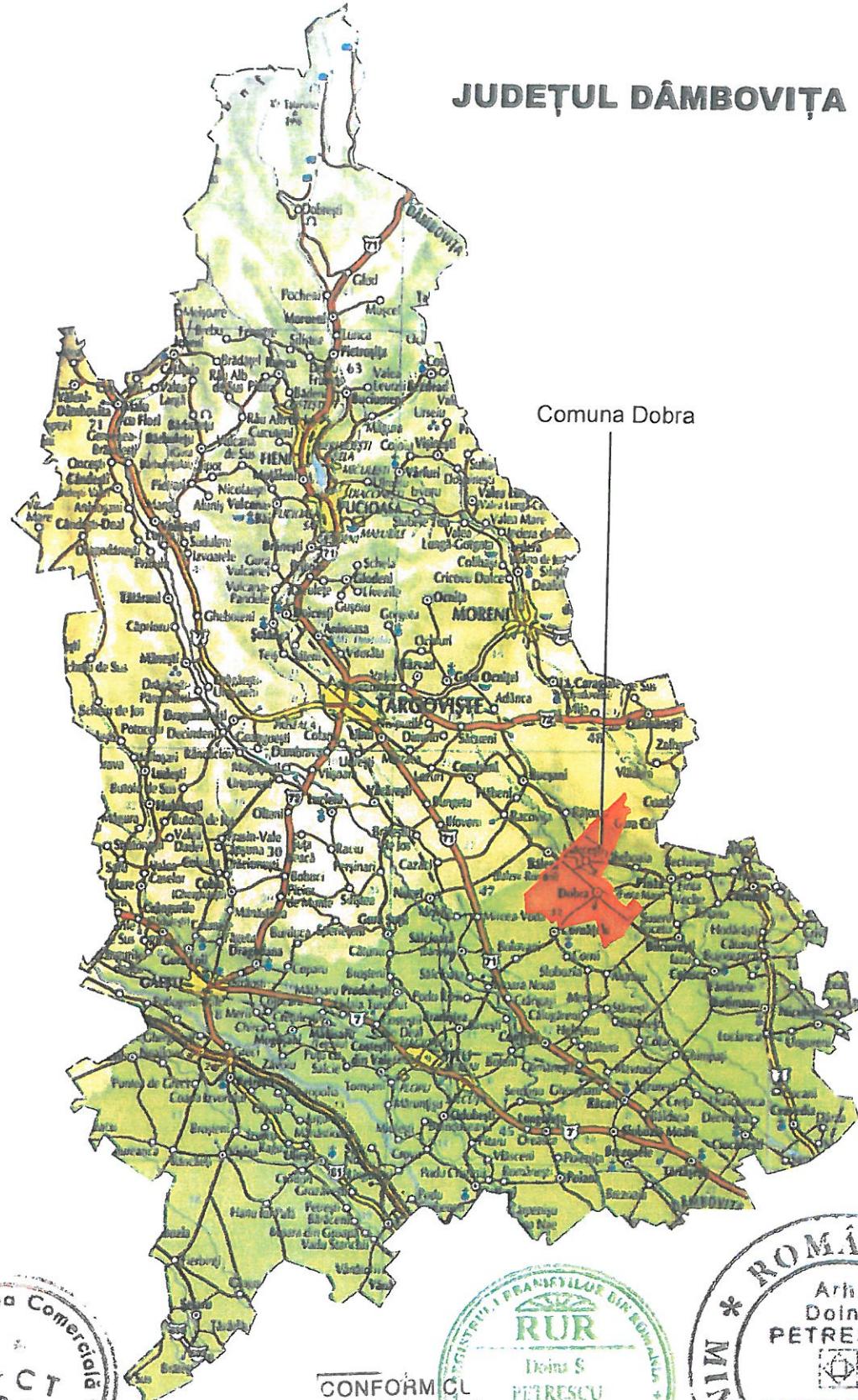

BO

JUDEȚUL DÂMBOVIȚA

Comuna Dobra

CONFORM CL
ORIGINALULUI

DOCT Dacă Arhitectura contează Târgoviște, str. Justiției 19. C.U.I RO 910510, J15/173/1992
Proiectant de specialitate: Arh. Petrescu Doina
Desenat: Arh. Vasile Andrei Cristian

LUCRARE: Studiu istoric de fundamentare pentru PUG comuna Dobra, Județul Dambovița

BENEFICIAR: COMUNA DOBRA

PROIECTANT GENERAL : SC VALTINI SERV SRL

Incadrare in zona - comuna DOBRA

Nr. proiect: 43 / 2016

Faza: S.I.

Data: Octombrie 2016

SP
AC
SO 9051
IQNet
Rilanso
S1
P1